

U Kragujevcu je 26. maja potpisan sporazum o povezivanju gradova i opština za bolje upravljanje otpadom. Kako se navodi u saopštenju Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, ovaj sporazum Kragujevca, Knića, Rekovca, Aranđelovca i Topole pomoći će da se reši problem odlaganja otpada za 250.000 građana. U Srbiji postoji veliki broj nesanitarnih deponija, koje ugrožavaju životnu sredinu i zdravlje ljudi. Na ovaj problem ukazuje i EU, koja je konstatovala da Srbija ima samo sedam regionalnih deponija koje su u skladu sa standardima EU. Od 164 opštinske deponije, 12 je na udaljenosti manjoj od 100 metara od naselja, a 25 je na manje od 50 metara od reke, potoka, jezera ili akumulacije, što takođe ukazuje na ugroženost stanovništva.

“Međuopštinski sporazum za osnivanje regiona za upravljanje otpadom je prvi korak u proceduri regionalnog umrežavanja gradova i opština u cilju rešavanja pitanja prikupljanja, selekcije i deponovanja otpada na regionalnim sanitarnim deponijama i ovim će se rešiti problem za preko 250.000 građana”, rekla je državni sekretar ministarstva poljoprivrede Stana Božović.

Ona je sa gradonačelnikom Kragujevca Radomirom Nikolićem potpisala i Aneks ugovora o Izgradnji i opremanju reciklažnog centra grada Kragujevca u vrednosti od 45 miliona dinara, ali nije saopšteno na šta se aneks odnosi.

Navela je da se lokalna vlast Kragujevca do sada nije bavila otpadom, “što kao rezultat ima smetlišta koje pretilo da ugrozi stanje životne sredine celog grada”.

Stručnjaci godinama ukazuju na potrebu da se izgradi nova deponija jer stara, koja se koristi više od četiri decenije, predstavlja ekološki problem, a pored toga postoje i divlji otpadi. Prema tvrdnjama Demokratske stranke, bilo je planirano da Kragujevac koristi deponijski gas tako što ga pretvara u električnu i toplotnu energiju, a 2011. je potpisan i ugovor između Vlade i Kragujevca o izgradnji reciklažnog centra. Navodi se da je to stopirano sa dolaskom Srpske napredne stranke na vlast i da je problem finansiranje jer je ukinut Fond za zaštitu životne sredine.

Da ovaj slučaj nije usamljen, pokazuju podaci srpske Agencije za zaštitu životne sredine, ali i upozorenja EU.

Tako je u izveštaju o napretku Srbije iz oktobra 2014. Evropska komisija navela da u Srbiji ima samo sedam regionalnih sanitarnih deponija, kao i da je potrebno da se neodgovarajuće deponije zatvore.

Fokus bi trebalo da bude na razdvajanju otpada i recikliranju, a ne na polaganju u deponije, smatra EU.

O stanju deponija govore i podaci Agencije za zaštitu životne sredine, prema kojima se od 164 deponije 12 nalazi na manje od 100 metara od naselja, što predstavlja rizik od

zagađenja i bolesti koje prenose životinje koje su na deponijama, poput miševa i pacova. Pored toga, 25 se nalazi na manje od 50 metara od voda, od čega je 14 deponija na samoj obali ili u njegovom trupu. Navodi se i da se 11 deponija nalazi na manje od 500 metara od zone izvorišta vodosnabdevanja.

Svaka peta nije dostavila podatke o udaljenosti.

U prikazu Agencije navodi se da u 46 slučajeva postoji mogućnost povezanosti deponije sa vodotokom, dok je u 28 slučajeva deponija u poplavnom području ili njegovoj blizini.

Starost deponija varira od 10 godina, što se odnosi na Bačku Palanku-Obrovac, Belu Palanku, Malo Crniće, Pančevo i Tutin, koje su otvorene 2005. godine, do skoro 60 godina, pošto je deponija u Silbašu u opštini Bačka Palanka otvorena 1956. godine.

Prerada otpada je na nivou statističke greške - po podacima Agencije na 160 deponija se ne vrši prerada otpada.

Evidenciju o vrstama otpada vodi samo 30 deponija, odnosno ni svaka peta.

Prikupljanjem otpada je prema podacima iz 2013. obuhvaćeno 80% stanovništva, prikupljeno je i deponovano 1,9 miliona tona komunalnog otpada.

Izvor; Agencije